GAZETA LWOWSKA.

We Srodę Nro. 182. 13. Listopada 1816.

Wiadomości zagraniczne.

Niemcy.

Z Monachium donoszą pod d. 27. Października co następuie:

„JO. Xiążę Józef Szwarcenberg, Ces. Austr. W. Poseł, który zjechał tu zeszłego Czwartku z Wiednia końcem żądania ręki N. Królewney Karoliny dla N. Cesarza Austryackiego, Króla Węgierskiego, Czeskiego etc., odprawił dnia dzisieyszego o godz. 2giey po południu wjazd swóy, ze wszelką, dostoyności i wielkości przedmiotu odpowiadaiącą uroczystością. Tym końcem Królewski W. Mistrz obrzędowy, JW. Hrabia Törring Seefeld, poiechał w sześciokonney karecie Królewskiey, poprzedzony karetą, w którey dway Stolnicy Królewscy siedzieli, do JO. Xięcia mieszkaiącego w pałacu Maxymiliiana, dla wprowadzenia go na uroczyste posłuchanie do NN. Królestwa Ichmość. Wjazd ten do pałacu Królewskiego odprawił się ze wszelkiemi honorami, należnemi wysokiemu stopniowi W. Posła. Swietny orszak ruszył z pałacu Maxymiliiana, ulicą Karola, Kaufingerowską, Winną i Szwabingerowską, w następuiącym porządku do pałacu Królewskiego: 1.) Oddział gwardyi przybocznej. 2.) Służba dworska Królewska; służba Xięcia W. Posła; służba dworska Królewska. 3.) Koniuszowie Królewscy. 4.) Galowa sześciokonna kareta Królewska, w którey siedział Królewski Furyer pokoiowy i dworski. 5.) Kareta sześciokonna z Królewskim Mistrzem obrzędowym, Baronem Lempsem. 6.) Kareta sześciokonna z C. K. Radcą poselstwa. 7.) Dwie sześciokonne karety z C. K. Szambelanami i Kawalerami poselstwa W. Posła. 8.) Wielka kareta Królewska, w którey siedział JO. Xiążę W. Poseł, a naprzeciwko niego JW. Hrabia Törring Seefeld, Królewski W. Mistrz obrzędowy. 9.) Próżna galowa kareta W. Posła. 10.) Pazie Królewscy konno; oddział gwardyi przybocznej zamykał orszak. — W pałacu Królewskim przyiętym został Xiążę W. Poseł od różnych WW. Urzędników nadwornych i Szlachty, a potem zaprowadzony ze świetnym orszakiem przez JW. Hrabiego Törringa-Seefelda, W. Mistrza obrzędowego, aż do tronu N. Króla, gdzie Xiążę Jegomość żądał w poważney przemowie ręki N. Królewney Karoliny. Równym sposobem wprowadzonym został tenże Xiążę do N. Królowey i N. Królewney Karoliny, do N. Królewica Następcy tronu, do Królewica Karola i starszych Królewien. Gdy N. Królewna Karolina zezwolenie swoie oświadczyła, pożegnał się Xiążę W. Poseł z N. Państwem, a orszak w tymże samym porządku do pałacu Maxymiliiana powrócił."

„Wieczorem grano w Królewskim, iak naysuteiey oświeconym teatrze dworskim operę Włoską: Cyrus w Babilonie, z naywiększym przepychem, na którey obecnymi byli NN. Królestwo Ichmość, N. Królewna Karolina i cała Rodzina Królewska. Zgromadzona Publiczność okazała nayszczersze uczucia z powodu tak szczęśliwego wypadku, który serca wszystkich Bawarczykow radością napełnia."

Gazety Monachiyskie zawieraią następuiący spis Austryackich i Bawarskich Xiężniczek, które zaślubionemi były częścią z Austryackimi, częścią z Bawarskimi Xiążętami. Z Xiążętami Austryackimi zaślubione były: Elżbieta, Córka Szczepana Xiążęcia Bawarskiego, z Ottonem Xiążęciem Austryackim. Joanna, Córka Alberta I., Xiążęcia Bawarskiego, z Albertem IV. Xiążęciem Austryackim. Marya, Córka Alberta IV. Xiążęcia Bawarskiego, z Karolem Arcy-Xiążęciem Austryackim; umarła r. 1608. Marya Anna, Córka Wilhelma V., Xiążęcia Bawarskiego, z Ferdynandem II. Cesarzem; umarła r. 1616. Eleonora Magdalena, Córka Filipa Wilhelmu, Falcgrafa Neuburgskiego, z Cesarzem Leopoldem I.*). Józefa Marya Antonina, Córka Karola Alberta, Elektora czyli Cesarza

*) Taż była babką Cesarzowey Maryi Teressy, przeto prababką N. Cesarza Austryackiego, teraz panuiącego, i całey Rodziny iego.

Karola VII., z Cesarzem Józefem II.; umarła r. 1767. Zaślubione były z Xiążętami Bawarskiemi: Mechtylda, Córka Cesarza Rudolfa I. z ...em Xiążęciem Bawarskim; umarła r. 1273. Katarzyna, Córka tegoż Cesarza, z Ottonem, Xiążęciem Bawarskim; umarła r. 1276. Małgorzata, Córka Alberta IV., Xiążęcia Austryackiego, z Henrykiem Xiążęciem Bawarskim; umarła r. 1447. Kunegunda, Córka Cesarza Fryderyka III., z Albertem IV. Xiążęciem Bawarskim; umarła r. 1520. Anna, Córka Cesarza Ferdynanda I., z Albrechtem V., Xiążęciem Bawarskim; umarła r. 1590. Marya Anna, Córka Cesarza Ferdynanda II., z Maxymiliianem, Xiążęciem i Elektorem Bawarskim; umarła r. 1665. Marya Antonina Józefa, Córka Cesarza Leopolda I., z Maxymiliianem Emanuelem, Elektorem Bawarskim; umarła r. 1692. Marya Amalia, Córka Cesarza Józefa I., z Karolem Albrechtem, Elektorem Bawarskim, potem Cesarzem (Karolem VII.), umarła r. 1756.

Według wiadomości z Sztutgardu, umarł tamże z dnia 29go na 30ty Października w nocy Król Wirtemberski nagłą śmiercią. Królewna, Małżonka Następcy tronu (teraz Królowa) Wirtemberska, tegoż dnia (30. Paźdz.) o godz. 4tey po południu szczęśliwie Córkę powiła.

Zjednoczone Niderlandy.

Dnia 21. Października zagaiono w Bruxelii uroczyście Posiedzenie Stanów jeneralnych. Jego Królewska Mość przybył w południe do domu radnego i zasiadł na tronie, po którego prawicy stał Królewic Następca, a po lewey stronie Królewic Fryderyk. Król miał w języku Hollenderskim mowę następuiącą, którą po zakończonem posiedzeniu Członkom Izb obydwóch, w języku Francuzkim rozdano:

„Szlachetni i Wielce możni Panowie! Czuię nayżywsze ukontentowanie, mogąc Wam oznaymić, że naylepsze porozumienie panuie między tem Królestwem, a Mocarstwami zagranicznemi, i że według wszystkich widoków możemy polegać na tych stosunkach przyiacielskich."

„Z drugiey strony musi Nas nayboleśniey dotykać nadzwyczayny stopień drożyzny, do którego podniosła się żywność równie w Kraiu tuteyszym, iako i w nayważniejszey części Europy. Z naywiększą rozwagą będę roztrząsać wszystkie owe środki, które Rząd może obmyśleć przeciwko tey niedoli; iednakże naydokładnieysza wiadomość wszystkich szczegółów iest punktem nayistotnieyszym w tey okoliczności, która tak bardzo podlega przesadzie, a przez namiętność i przesądy, tak często w fałszywem świetle wystawianą bywa. Już wyszły rozkazy, aby wszelkie, tego przedmiotu tyczące się wiadomości, z iak naywiększą starannością zbierano, a przekonanie, iakie z tąd wyniknie, będzie krokami Moiemi kierować."

„W ciągu teraźnieyszego posiedzenia zostaną Wam przełożone środki kilkorakie, dążące do tego, aby popierać rozwiianie się przemysłu i rolnictwa, iako też robót i Instytutów powszechnie użytecznych. Roztrząsanie, któremu one w tem Zgromadzeniu podlegać maią, poda Wam nową sposobność do urzeczywiszczenia owey niezmordowaney gorliwości, i owey głębokiey znaiomości źródeł pomyślności powszechney, których tak wiele dowodów dało przeszłe posiedzenie Wasze."

„Między urządzeniami, które Konstytucya przepisuie, a do których nam iednak ieszcze na powszechnie przystosowawczych rozporządzeniach organicznych zbywa, nie ma żadnego ważnieyszego nad milicyę kraiową. Proiekt do prawa, który iuż oddawna radbym był Wam podać, iest teraz gotowym do przełożenia go rozwadze Waszey, a Ja polecam go Waszey naycelnieyszey baczności."

„Pobudki interessu powszechnego pociągnęły za sobą proiekt zamiany niektórych cząstek ziemi naszey, na cząstki Kraiu Pruskiego. Tu więc zachodzi iedna z tych okoliczności, gdzie według oznaczeń 58go artykułu Konstytucyi, traktat przez Stany jeneralne roztrząśnionym bydź musi. Niezwłocznie rozkażę przełożyć Wam umowę względem tego przedmiotu zawartą, a ieżeli zezwolenie Wasze postawi mnie w stanie zatwierdzenia oneyże, tedy kierunek wschodnich Królestwa granic będzie ostatecznie i zupełnie uporządkowanym."

„Po przełożeniu Stanom jeneralnym wykazu przychodów i wydatków Skarbu publicznego na rok następuiący, spodziewam się, że z ukontentowaniem spostrzeżecie znaczne zmnieyszenie kosztów Administracyi w powszechności, według Waszego i Moiego życzenia uskutecznione. Nie mniey dla załatwienia onychże nie będzie potrzeba, ani pomnożenia środków będących, ani wyszukiwania przychodów nadporządkowych. Regularność i łatwość poboru prawie we wszystkich Prowincyach,

iest oraz świadkiem zbawiennego wpływu, iaki wolność hundlu i wszelkiego przemysłu miała na położenie mieszkańców; atoli ani ta okoliczność, ani iakowekolwiek inne czyny, z którychby wolno było wnosić o coraz bardziey wzmagaiącem się ustaleniu kredytu publicznego, nie da mi zapomnieć ani o potrzebie dalszey oszczędności, ani o Moim obowiązku, abym od Moich Poddanych tylko tych ofiar wymagał, które są niezbędnie potrzebnemi do utrzymania sławy i bezpieczeństwa Państwa."

„Jeżeli sobie, Szlachetni i Wielce możni Panowie przypomniemy, co w naytrudnieyszych chwilach stało się dla zabezpieczenia niepodległości Oyczyzny i iednokształtney Rządu dzielności, tedy możemy się spodziewać, że natężenia ieszcze Nam pozostaiące, nie mniey korzystny skutek przyniosą."

„Wytrwałość w dopinaniu celu, otwartość w naradzie nad środkami, stałe usiłowania, ażeby we wszystkich sercach zaszczepiać ducha iedności, zaufania i przychylności — oto iest, czego się Narod Belgicki po nas spodziewa, a ani Król, ani Reprezentanci iego, nie zawiodą nadziei tak sprawiedliwey."

Król wyszedł po tey mowie, którą Zgromadzenie często powtarzanemi oklaski przyięło.

Francya.

Gazety Paryzkie z dnia 22go i 23go Października, mało co ciekawego zawieraią. Król dał posłuchanie mianowanemu Ministrem Stanu, P. Maine de Biran (Członkowi rozpuszczoney Izby Deputowanych, w którey umiarkowanemi zasadami celował), tudzież Admirałowi Angielskiemu, P. Jerzemu Cockburn, który miał podać Królowi doniesienie o podróży swoiey (z Napoleonem Bonaparte) do wyspy S. Heleny.

Zdaie się, że wszystkie dotychczesne wiaści o bliskim powrocie Xiążęcia Orleans z Anglii do Paryża, były bezzasadne; niedawno w pałacu Królewskim (royal) zapakowywano wiele sprzętów do niego należących, dla odesłania ich do Anglii.

Czytamy w gazecie Francuzkiey Journal des Maires, co następuie: „Jużeśmy donosili, że w trzech, lub czterech Departamentach żadne wybory nie przyszły do skutku, albo nie mogły bydź uzupełnione. Mała liczba wyborców, w celu zniweczenia czynności Zgromadzeń obieraiących, i aby od Izby Deputowanych oddalić tych mężów, za którymi większość Obywateli głosowała, opuściła Zgromadzenia, które zatem, nie będąc iuż w liczbie dostateczney, musiały się porozchodzić. W Departamencie Alp Niższych użyło tey samey sztuczki około dwudziestu wyborców; wyrozumiawszy oni podczas pierwszego głosowania życzenie większości Obywateli, którzy oświadczyli się za jeneralnym Prokuratorem, P. Arnaud de Puymoisson, nie chcieli należeć do drugiego głosowania, i oddalili się. Atoli gorliwość Zgromadzenia nie zmnieyszyła się przez ten ubytek, a dnia 7. Października wieczorem, iuż 77 wyborców dało swoie głosy. Nie dostawało ieszcze tylko dziesięciu głosów do uzupełnienia dzieła. Zapewniano, że nazaiutrz będzie można liczyć kartki głosowe, a skutek zdawał się odpowiadać życzeniu. Zapieczętowano naczynie z temiż kartkami. Prezes, P. Gravier, skończył posiedzenie o godzinie 6tey wieczorem, i zapowiedział Zgromadzenie na dzień następuiący. Ale o 5tey godzinie z rana oświadczył Woźny Prefektury, że naczynie skradziono i stłuczono, wyłamawszy iedno okno w sali Zgromadzenia. Prokurator Królewski i Sędzia oskarzaiący czynią więc dochodzenia, w celu rozpoczęcia processu przeciwko sprawcom tego niesłychanego gwałtu."

Prefekt Departamentu Loty, Hrabia Lezay-Marnesia, mocą wyroku z dnia 26go Września, kazał tymczasowo przestać urzędować nieiakiemu Barency, Poborcy w Cornac, z powodu rozszerzania wydanego przez niego pisma przeciwko rozporządzeniu Królewskiemu z dnia 5go Września, rozpuszczacemu Izbę Deputowanych.

Karol Monier, były Adjutant w korpusie inżynierów, skazany na śmierć za spisek przeciwko twierdzy Vincennes, miał bydź dnia 21. Października straconym w Paryżu. Nie wiedząc o tem, że Sąd kassacyyny odrzucił odwołanie się iego, sądził się zupełnie bezpiecznym, i mniemał, że go tylko dla nowego badania prowadzą. O godz. 2giey uwiadomiono go w więzieniu Conciergerie o losie iego, i przysłano mu Xiędza. Monier mówił z nim długo, i iuż zbliżała się godzina stracenia iego, gdy oświadczył, że wyiawić ma nowe taiemnice. P. Dupaty, ieden z Radców Sądu Przysięgłych, udał się do więzienia dla zrobienia protokółu nowego zeznania iego, i bawił aż do kwadransa na 6tą u Moniera. W półgodziny nadszedł rozkaz od Kanclerza, aby stracenie odwlec.

Dnia 17. Października spalono publicznie w Paryżu skrzynię troykolorowych kokard, orłów i t. p., które znaleziono u Majora 5tey legii gwardyi narodowey Paryzkiey, byłego Of-

)(3

ficera federalistów, nieiakiego Chapat, iego zaś skassowano.

Wielka Brytaniia.

Z powodu (*doniesionego w przeszłym numerze gazety naszey*) posiedzenia posiadaczy gruntowych Southwarku (części Londynu, leżącey na prawym brzegu Tamizy), na którem uznano: „że teraźnieysza nędza w Anglii pochodzi z nadmiernych podatków, wynikaiących z „marnotrawstwa publicznych pieniędzy na prowadzenie bezpotrzebnych i niesprawiedliwych „woien, które w tym iedynym celu przedłużonemi były, aby Burbonow na tronie „Francyi osadzić“ umieściła iedna z gazet Londyńskich następuiący artykuł:

„Lud zgromadza się i ma prawo zgromadzania się w przedmiotach dobroczynności; zgromadza się także prawnie w pewnych politycznych przedmiotach, osobliwie zaś dla wyborów i układania prośb; atoli zgromadzenia, które pod maską zamiarów dobroczynnych maią tylko za cel podżeganie do nienawiści politycznej, powinny, według zdania naszego, uważanemi bydź ze szczególnieyszą ostrożnością. Kiedy się odprawiaią zgromadzenia takiego rodzaiu, zdaie nam się, iż byłoby to mądrze i rostropnie ze strony szanownych Obywateli, aby na nich bywali nie dla należenia do oszukaństwa tych, którzy głos zabieraią, lecz dla dzielnego zbiiania ich twierdzeń i niewiadomości. W ciągu całey rewolucyi Francuzkiey widzieliśmy ludzi, uwielbiaiących istotnie z wielkiem ukontentowaniem systema mordow, rabunku i ateizmu. Ci ludzie, którzy przez zniszczenie bożyszcza swoiego widzą się także upokorzonymi i zniszczonymi, wyziewaią teraz iad swóy na Burbonow, dla tego iedynie, że ta rodzina siedzi teraz na tronie, na którym niegdyś siedział Napoleon Bonaparte.“

W Angielskiem Ministerium spraw zagranicznych rozpoczęły się teraz narady, na których bywaią także Posłowie Austryacki, Rossyyski, Francuzki i Pruski, a to dla obmyślenia środkow końcem wykonania umówionych iuż na Kongressie Wiedeńskim prawideł względem zniesienia handlu Murzynami, tudzież dla zawarcia powszechnego odpornego przymierza przeciwko Barbaryyczykom.

Królestwo Polskie.

Gazety Warszawskie z dnia 5. Listopada (*które teraz, rownie iak i inne pisma publiczne, dla dróg przez słotę popsutych nieregularnie nadchodzą*) zawieraią następuiące postanowienie monarchiczne:

My z Bożey Łaski
Alexander I.,
Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski
etc. etc. etc.

Dopełniaiąc zamierzone w planie Edukacyi publiczney założenie praktycznych Instytutów, na przełożenie Kommissyi Rządowych, Obrządków religiynych i Oświecenia publicznego, oraz Spraw Wewnętrznych i Policyi, postanowiliśmy i stanowiemy:

Art. 1. Dobra Narodowe Wawrzyszew, Marymont, Ruda i Bielany, z przyległościami, na założenie i na fundusz Instytutu Gospodarstwa rolniczego, Weterynaryi praktyczney, i Szkoły rękodzielniczey przeznaczamy.

Art. 2. A ponieważ w środku tych dóbr znayduie się wieś z folwarkiem Buraków, funduszowa klasztoru Panien Marcinkanek; przeto klasztorowi temu w zamianę, inna teyże wartości wieś z folwarkiem, z dóbr narodowych nadaną będzie. Wieś zaś Buraków do wymienionych w art. 1wszym włości dołączona, i na ten sam cel użyta bydź ma.

Wykonanie ninieyszego Postanowienia Kommissyom rządowym Obrządków religiynych i Oświecenia publicznego, Spraw Wewnętrznych i Policyi, oraz Przychodów i Skarbu polecamy.

Dan w Warszawie d. 25. Września / 7. Październ. 1816.

(Podpisano) Alexander.
przez Cesarza i Króla:
(L. S.) Minist. Sekr. St. Ig. Sobolewski.

Gazeta Korrespondenta Warszawskiego zawiera następuiącą wiadomość z Warszawy:

„Dobroczynne skutki pokoiu, a razem i opieki Rządu naszego, widzieć się także daią w stolicy tuteyszey. Jak wyglądała przed rokiem, a iak dzisiay, każdemu wpada w oczy. Lecz są to dopiero początki. Okaże się ona z czasem w świetney postaci, do czego z woli łaskawie nam panuiącego Monarchy, i za staraniem Władz, do których z bliska wygoda i ozdoba miast należy, poczynione są proiekta, a z tych niektóre wezmą niebawnie swóy skutek. I tak, iak nam słyszeć się dało, ratusz staromieyski dla otwarcia i ozdobienia tameczznego rynku będzie rozebrany, a kupiony przez miasto pałac zwany Jabłonowskich, nierównie bliższy środka miasta, zamieniony na ratusz, któremu obszernieyszy widok będzie dany. Przyydzie także wkrótce do skutku nadanie różnym częściom i ulicom miasta otwartszego związku, i wyznaczenie mieysc na składy towarów podczas iarmarków, ustawą N. Pana uchwalonych.“